

Sector Flash

Marzec 2022 r.

Przetwórstwo owoców i warzyw

Polski przemysł rolno-spożywczy

Sektory strategiczne

Santander Bank Polska S.A.
sektory@santander.pl

Podsumowanie

- **Stopniowa konsolidacja sektora.** Rosną przychody sektora. Rośnie też znaczenie dużych przedsiębiorstw, jednak małe i średnie firmy starają się utrzymać swoją pozycję. Struktura branży zmienia się powoli, a wysokie znacznie MŚP wyróżnia ten sektor na tle całej produkcji żywności.
- **Trendy w produkcji.** W ciągu ostatniej dekady produkcja przetworów ulegała wahaniom, co wynikało m.in. ze zmian dostępności surowca. Warto jednak podkreślić, że w całym okresie dynamika była dodatnia. Struktura produkcji ewoluowała, ale dominującą pozycją pozostały mrożonki.
- **Spożycie krajowe.** Rosnąca popularność zdrowego trybu życia oraz coraz większa świadomość na temat zbilansowanej diety wspierają konsumpcję produktów z owoców i warzyw. W ostatnich latach czynnikiem wspierającym spożycie był też relatywnie nieduży wzrost cen detalicznych w tej kategorii. W latach 2013-2020 odnotowano istotny wzrost spożycia produktów owocowo-warzywnych w gospodarstwach domowych, jak również istotny wzrost miesięcznych wydatków na te produkty (o 84%).
- **Sprzedaż zagraniczna.** Po wejściu Polski do Unii Europejskiej eksport produktów owocowo-warzywnych stał się motorem rozwoju krajowej branży. Ostatnia dekada to silny wzrost eksportu i wzrost znaczenia w przychodach – wysoki prawie 40-procentowy udział przychodów z eksportu w przychodach ogółem przedsiębiorstw przetwórczych. W zależności od asortymentu, Polska jest jednym z głównych unijnych eksporterów przetworów lub wręcz największym (jak w przypadku mrożonych owoców).
- **Wyniki finansowe.** W 2021 r. rosły przychody branży, ale widoczna była presja ze strony kosztów. W okresie 1-3 kw. 2021 średnia marża EBITDA spadła z 8,9% na 8,2%. Z kolei średnia rentowność sprzedaży wyniosła 4,6% wobec 4,7% rok wcześniej.
- **Szanse i wyzwania.** Fundamenty branży przetwórczej są silne, choć na horyzoncie widać kilka wyzwań. Są to m.in. rosnące koszty pracy. Coraz większego znaczenia nabiera ochrona marż, a jedną z szans wydaje się większa aktywność w eksporcie produktów gotowych poza UE.

Stopniowa konsolidacja branży przetwórczej

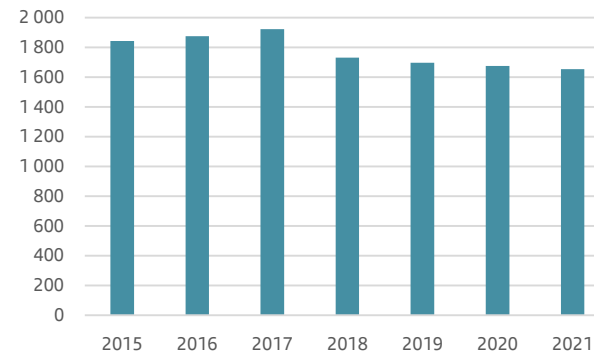
Przetwórstwo owoców i warzyw (PKD 10.39) należy do sektorów o największej liczbie podmiotów w krajowej branży spożywczej. Na koniec 2021 r. w bazie REGON zarejestrowanych było 1655 firm zajmujących się przetwórstwem owocowo-warzywnym.

Cechą charakterystyczną branży owocowo-warzywnej jest zdominowanie struktury form prowadzenia działalności przez dwa modele: osoby fizyczne oraz spółki. Wśród podmiotów zarejestrowanych w bazie REGON, w ciągu ostatnich lat, udział spółek wynosił ok. 47%, zaś osób fizycznych prowadzących działalności gospodarczą ok. 50%.

W 2020 r. nieco ponad 190 przedsiębiorstw zatrudniało więcej niż 9 pracowników (i złożyło sprawozdania w GUS). W ciągu ostatnich siedmiu lat liczba ta obniżyła się o 8%. Grupa firm o rocznych przychodach poniżej 100 mln zł skurczyła się o 15%. Pomimo spadku, nadal jest to najbardziej liczna grupa, a jej udział w łącznej liczbie firm w branży wynosił 85%. Z kolei w przypadku przedsiębiorstw o przychodach pow. 100 mln zł, odnotowano wzrost liczby firm, w opisywanym okresie, o 53%.

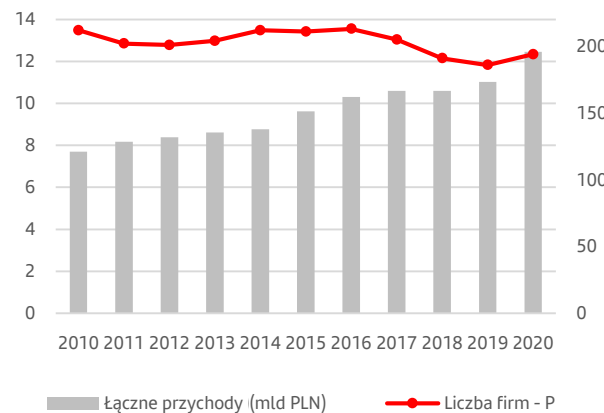
W 2020 r. firmy przetwórcze (zatrudniające pow. 9 prac.) wypracowały przychody na poziomie 12,5 mld zł, tj. o 13% więcej w relacji rocznej. W latach 2014-20 łączne przychody zwiększyły się o 42%. Równolegle, przychody w grupie większych firm (pow. 100 mln zł) wzrosły o 98%, a udział tej grupy w łącznych przychodach branży wyniósł aż 61%. Z kolei przychody mniejszych firm nie zmieniły się istotnie.

Liczba firm przetwórstwa owoców i warzyw, zarejestrowanych w bazie REGON

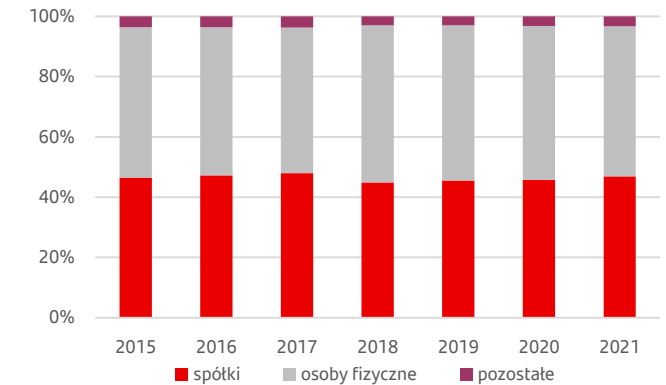
Źródło: GUS

Sektor przetwórstwa owoców i warzyw w liczbach (>9 pracowników)

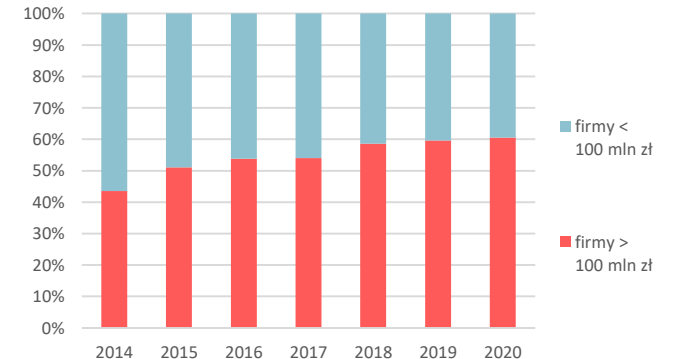
Źródło: PONT Info

Struktura firm przetwórstwa owoców i warzyw, zarejestrowanych w bazie REGON (%)

Źródło: GUS, obliczenia Santander

Struktura przychodów branży przetwórczej według obrotów przedsiębiorstw (firmy >9 prac.)

Źródło: PONT Info, obliczenia Santander

Produkcja przetworów warzywnych

Rozwój krajowego przetwórstwa warzyw nie byłby możliwy bez odpowiednio dużej bazy surowcowej. Polska należy do czołówki unijnych producentów warzyw. Jest największym producentem kapusty. Zajmuje drugie miejsce pod względem produkcji marchwi oraz ogórków. Jest też istotnym producentem m.in. kalafiorów i brokułów (3 miejsce), cebuli (5 miejsce) oraz pomidorów (4 miejsce).

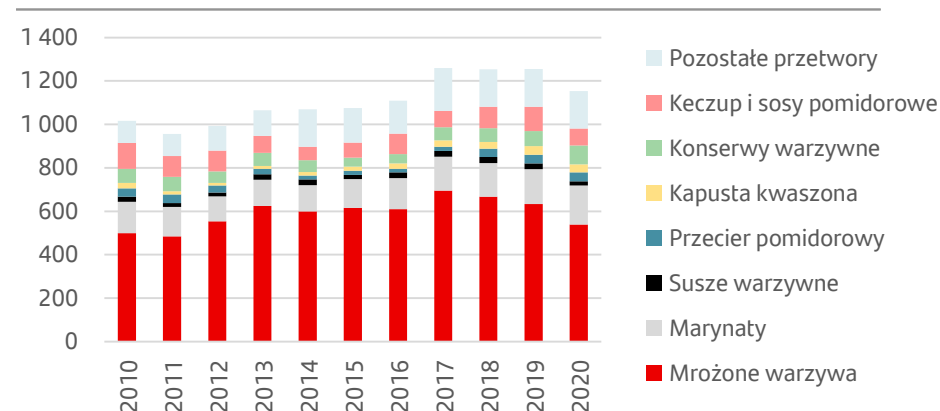
Jak wynika z danych Eurostat (Prodcom), łączna produkcja produktów z warzyw w Polsce w 2020 r. wyniosła ok. 1,2 mln t i była wyższa o 13% niż przed dekadą. Gdyby nie spadek wolumenu produkcji w 2020 r., dynamika we wskazanym okresie byłaby wyższa niż 20%. Polska jest jednym z głównym producentów przetworów w UE. Przy standardowych wynikach produkcyjnych, udział Polski w UE-27 wynosi prawie 7%.

Głównym produktem krajowego przetwórstwa, który odpowiada za prawie 50% łącznego wolumenu produkcji są mrożone warzywa. Między 2010 a 2019 r. produkcja tego asortymentu wzrosła o 27%. Wprawdzie w 2020 r. odnotowano spadek r/r, nadal jednak był to poziom wyższy niż dziesięć lat wcześniej. Udział Polski w unijnej produkcji pozostawał na poziomie ok. 12%.

Kolejnym ważnym produktem są marynaty. W tym przypadku również zarejestrowano wzrost produkcji w ciągu ostatnich dziesięciu lat. W 2020 r. krajowa produkcja była wyższa o 24% w porównaniu do roku 2010. Dynamika w Polsce była wyższa niż średnia w Unii Europejskiej (UE-27). W rezultacie udział Polski w UE zwiększył się z 10% do 13%.

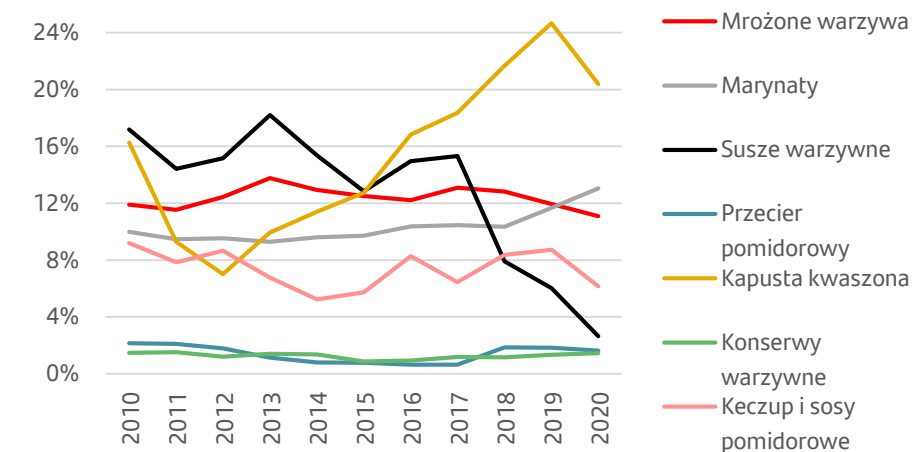
Ostatnie pięć lat przyniosło też istotny wzrost produkcji przecierów pomidorowych, o 150%. Dzięki temu udało się odbudować produkcję do poziomów notowanych przed dekadą. Z kolei produkcja kapusty kwaszonej zwiększyła się o 45%. Dzięki wysokiej dynamice udział Polski w unijnej produkcji wzrósł z 16% do 20%. W trendzie wzrostowym pozostawała też produkcja konserw warzywnych. Między 2010 a 2020 krajowa produkcja zwiększyła się o 34%. Polska pozostaje też ważnym producentem keczupu i sosów pomidorowych, choć w tym przypadku na przestrzeni ostatni lat odnotowano w Polsce spadek produkcji i w efekcie spadek udziału w UE.

Krajowa produkcja głównych kategorii produktów z warzyw (tys. t)

Źródło: Eurostat

Udział krajowej produkcji głównych kategorii produktów z warzyw w łącznej produkcji UE-27 (%)

Źródło: Obliczenia Santander, na podstawie danych Eurostat

Produkcja przetworów owocowych

Podobnie, jak w przypadku warzyw, również rozwój przetwórstwa owoców nie byłby możliwy bez dostępu do surowca. Polska jest największym w UE producentem jabłek, malin, porzeczek i wiśni. Zajmuje drugie miejsce pod względem produkcji truskawek.

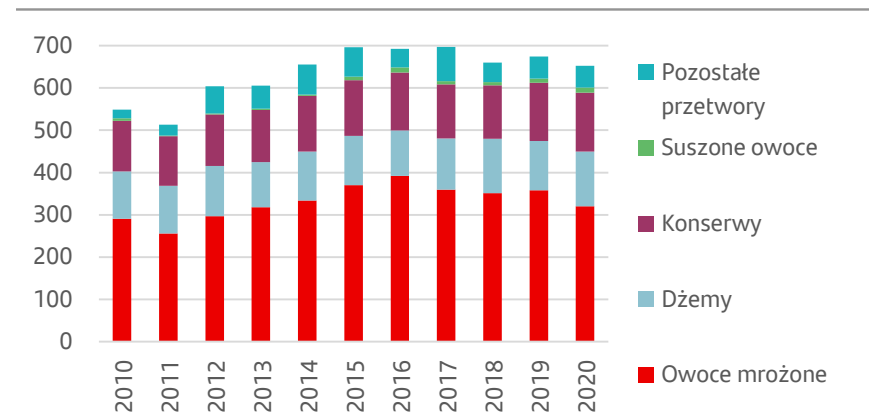
Jak wynika z danych Eurostat (Prodcom), łączna produkcja produktów z owoców (z wyłączeniem soków) w Polsce w 2020 r. wyniosła ok. 650 tys. t i była wyższa o 19% niż przed dekadą. W ostatnich latach widoczny był jednak lekki trend spadkowy. Polska pozostaje jednym z głównym producentów przetworów w UE. Średni udział naszego kraju w UE-27 wynosi ok. 8-9%.

Głównym produktem krajowego przetwórstwa (z wyłączeniem soków) są owoce mrożone. Ten asortyment stanowi ok. 50% łącznego wolumenu. Między 2010 a 2020 r. produkcja mrozonek wzrosła o 10%. W 2020 r. odnotowano spadek produkcji, podobnie jak w przetwórstwie warzyw. Mogło być to efektem pandemii COVID-19 i związanych z nią lockdown-ów w gospodarce. Istotne ograniczenie funkcjonowania sektora HoReCa spowodowało spadek popytu na mrożone warzywa i owoce. Co warto podkreślić, krajowa branża mrożonych owoców odpowiada za prawie połowę unijnej produkcji tego asortymentu.

Kolejnymi ważnymi produktami są dżemy i konserwy. W ciągu ostatniej dekady produkcja obu tych kategorii wzrosła o 16%. W przypadku dżemów, dynamika w Polsce była wyższa niż średnia w Unii Europejskiej (UE-27). W rezultacie udział Polski zwiększył się nieznacznie, z 7,1% do 7,4%. Z kolei segment konserw rósł nieco wolniej niż łączna unijna produkcja. W efekcie odnotowano lekki spadek udziału Polski, z 4,8% w 2010 r. do 4,4% w 2020 r.

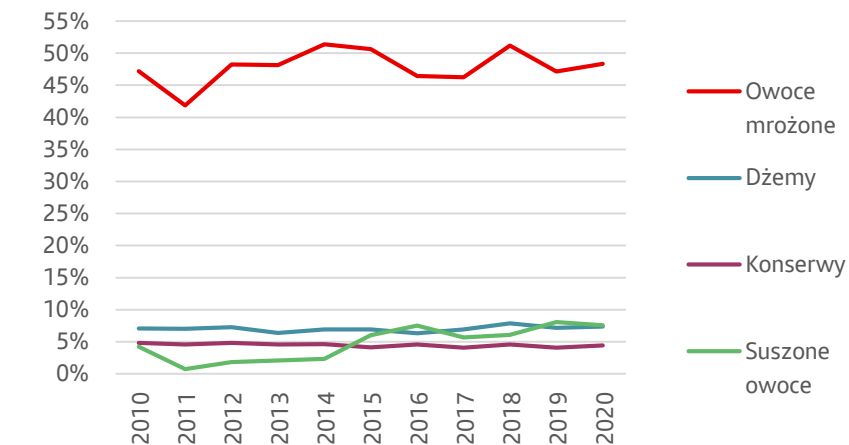
W ostatniej dekadzie odnotowano wysokie wzrosty produkcji owoców suszonych. Jednak ten asortyment nadal stanowi tylko niewielką część krajowej produkcji przetworów owocowych.

Krajowa produkcja głównych kategorii produktów z owoców (tys. t)

Źródło: Eurostat

Udział krajowej produkcji głównych kategorii produktów z owoców w łącznej produkcji UE-27 (%)

Źródło: Obliczenia Santander, na podstawie danych Eurostat

Zróżnicowane znaczenie importu

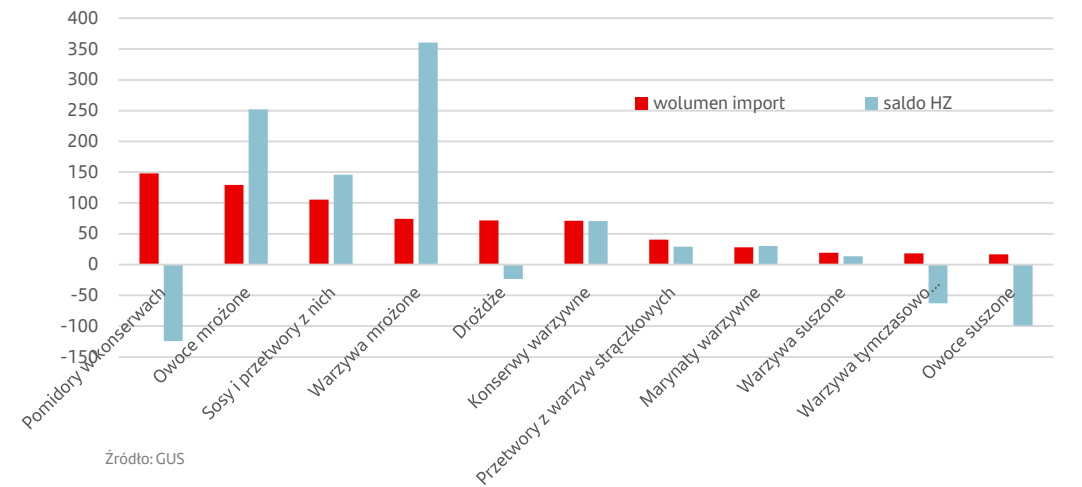
W obrotach handlowych produktami owocowo-warzywnymi z innymi krajami, Polska posiada znaczącą nadwyżkę eksportu nad importem. Dostawy zagranicznych produktów owocowo-warzywnych do Polski zasadniczo mają dwa uzasadnienia. Z jednej strony jest to import produktów, których nie można wyprodukować z krajowego surowca lub możliwości produkcji są ograniczone. Ten przypadek charakteryzuje ujemny saldo w wymianie handlowej. W drugiej grupie import jest wynikiem uzupełniania podaży surowca krajowego poprzez import półproduktów, często po dosyć atrakcyjnych cenach.

W pierwszym opisywanym przypadku można wskazać np. oliwki. Efektem rosnącego krajowego popytu jest coraz wyższy import z krajów południowych. W ciągu ostatnich pięciu lat wolumen importu oliwek tymczasowo zakonserwowanych, do dalszego przetworzenia w Polsce, zwiększył się prawie sześciokrotnie, do 8,2 tys. t. w 2021 r. Z kolei import finalnego produktu wzrósł o połowę, do 16 tys. t. Innym przykładem są przetwory pomidorowe, sprowadzane z państw o wysokiej podaży i parametrach pomidora przemysłowego. Import tego asortymentu w latach 2017-2021 zwiększył się o 30%, do 149 tys. t. Można tu też wspomnieć o przetworach z brzoskwiń itp.

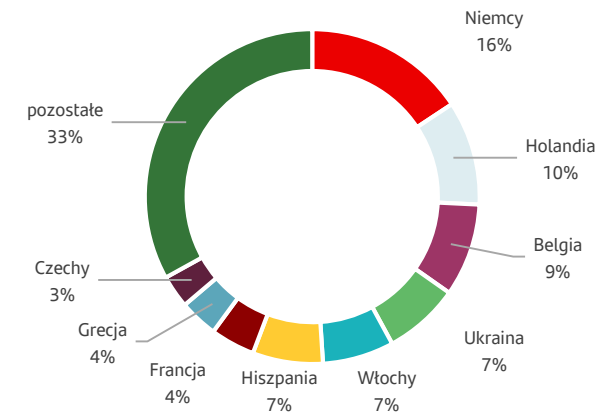
W drugiej opisywanej grupie można wskazać m.in. maliny i truskawki mrożone, których import stabilnie rósł w ostatnich latach. W okresie 2017-2021 wolumen importu malin zwiększył się o 85%, zaś truskawek o 65%.

Struktura importu produktów owocowo-warzywnych jest mocno zróżnicowana. W strukturze importu przetworzonych warzyw dominują kraje UE oraz Turcja. W strukturze przywozu produktów z owoców znacznie większą rolę pełnią kraje pozaunijne: Ukraina, Egipt, Serbia. Z kolei w przypadku produktów gotowych, głównymi dostawcami są kraje UE.

Import głównych kategorii produktów z owoców i warzyw (tys. t)

Struktura geograficzna importu (%)

Znaczenie Ukrainy w strukturze importu

Import głównych kategorii produktów z owoców i warzyw z Ukrainy do Polski

Asortyment	Import w 2021 r.	CAGR 2017-21	Udział w imporcie do PL
Mrożone warzywa	1,63 tys. t	+21%	2%
Suszone, łuskane warzyw strączkowe	5,06 tys. t	+49%	12%
Mrożone owoce łącznie	36,8 tys. t	+15%	28%
w tym:			
mrożone truskawki	2,7 tys. t	+8%	9%
mrożone maliny i inne jagodowe	18,4 tys. t	+24%	56%
Koncentrat pomidorowy	24,9 tys. t	-1%	17%
Drożdże	8,3 tys. t	+3%	12%

Źródło: Obliczenia Santander, na podstawie danych Eurostat

Import, co do zasady, nie jest głównym kanałem dostaw surowca do krajowego przetwórstwa owoców i warzyw, czy dostaw produktów finalnych na potrzeby wewnętrznej podaży.

Ukraina jest jednym z ważniejszych dostawców w strukturze importu, głównie w segmencie mrożonych owoców oraz koncentratu pomidorowego. W tym pierwszym przypadku dostawy mrożonych malin i innych jagodowych z Ukrainy do Polski mocno wzrosły w ciągu ostatnich trzech lat, jednak stało się to głównie kosztem przywozu z Serbii. W drugim przypadku import z Ukrainy stopniowo spadał w ostatnich latach. Dostawy do Polski zwiększały za to kraje z południa Europy, ale też Chiny i Egipt.

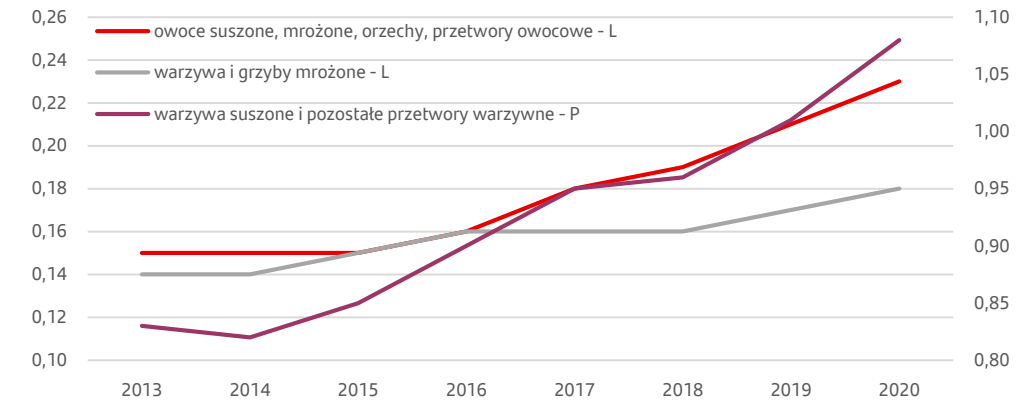
Co ważne źródła dostaw ww. produktów są zdywersyfikowane. W przypadku wystąpienia problemów logistycznych z dostarczeniem produktów z dotkniętej wojną Ukrainy do Polski, krajowe firmy powinny mieć możliwość zwiększenia zakupów na rynku krajowym, lub importu z innych krajów.

Stabilny wzrost krajowej konsumpcji przetworów

Jak wynika z badania budżetów domowych, realizowanego przez GUS, w ciągu ostatnich ośmiu lat odnotowano wzrost domowej konsumpcji przetworów owocowych i warzywnych. W latach 2013-2020 konsumpcja owoców suszonych, mrożonych, orzechów i przetworów owocowych zwiększyła się o 53%. W roku 2013 statystyczny Polak spożywał w domu 0,15 kg wskazanych produktów miesięcznie. W roku 2020 spożycie wyniosło już 0,23 kg. Konsumpcja przetworów warzywnych również wzrosła, choć dynamiki były niższe niż w przypadku produktów z owoców. Spożycie warzyw i grzybów mrożonych w 2020 r. ukształtowało się na poziomie 0,18 kg/os./m-c i było wyższe o 29% niż w roku 2013. Z kolei w przypadku warzyw suszonych i pozostałych przetworów warzywnych odnotowano wzrost o 30%, do 1,08 kg/os./m-c. W strukturze spożycia owoców, warzyw i ich przetworów dominują owoce i warzywa świeże, jednak w ww. okresie konsumpcja owoców świeżych rosła znacznie wolniej niż przetworów owocowych, a konsumpcja warzyw świeżych obniżyła się. W rezultacie w strukturze spożycia domowego nieco wzrosła rola przetworów. W 2013 r. udział przetworów owocowych i warzywnych w łącznej konsumpcji owoców i warzyw wyniósł odpowiednio 4,4% i 19%. W 2020 r. udziały wzrosły do 6% oraz 23%.

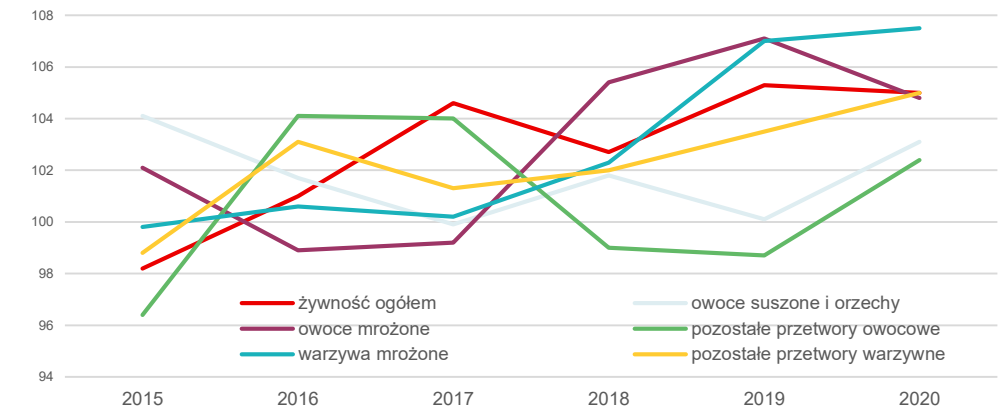
Ceny detaliczne produktów owocowo-warzywnych ulegają wahaniom, podobnie jak w przypadku innych artykułów żywnościowych. Duży wpływ mają tutaj wahania cen surowca, czyli owoców i warzyw, ale też cen cukru, który jest wykorzystywany do produkcji dużej części przetworów. W długim okresie widoczny jest trend dodatni cen. W latach 2015-2020 średni wzrost cen detalicznych w poszczególnych kategoriach produktowych był niższy lub zbliżony do dynamiki dla całej kategorii Żywności. Owoce suszone i orzechy oraz przetwory owocowe i warzywne drożały wolniej niż średnia dla całej żywności. W nieco wyższym tempie niż średnia (+0,1 pp.) drożały owoce i warzywa mrożone.

Konsumpcja w gospodarstwach domowych (kg/ miesięcznie/ 1 osobę)

Źródło: GUS

Wskaźnik zmian cen detalicznych (r/r)

Źródło: GUS, IERiGŻ

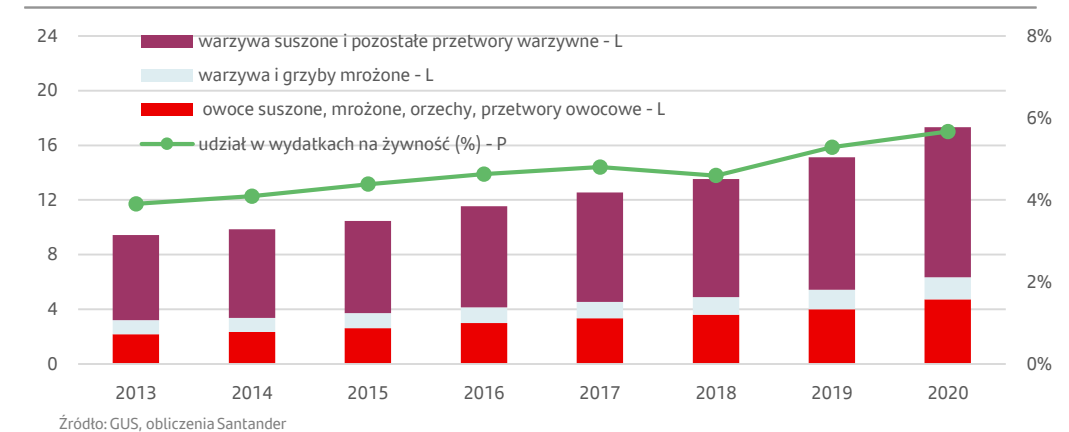
Wysoki wzrost wydatków w gospodarstwach domowych

W ciągu minionej dekady odnotowano szybki wzrost wydatków gospodarstw domowych na produkty owocowo-warzywne. W 2020 r. łączne miesięczne wydatki na ww. asortyment w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym wyniosły 17,3 zł i były wyższe o 84% w relacji do roku 2013. Co ważne, tempo wzrostu było wyższe niż całej kategorii Żywność. W rezultacie udział wydatków na produkty owocowo-warzywne w łącznych wydatkach na żywność zwiększył się z 3,9% do 5,7%.

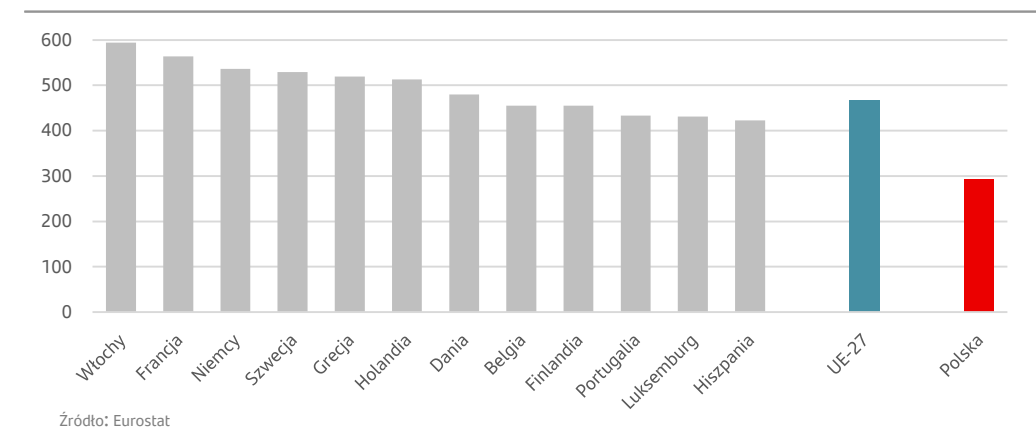
W latach 2013-2020 średniomiesięczne wydatki na owoce suszone, mrożone, orzechy i inne przetwory owocowe wzrosły o 117%, z 2,2 zł/os. do 4,7 zł/os. Wysoką dynamikę wzrostu zarejestrowano w przypadku warzyw suszonych i pozostałych przetworów warzywnych, aż 76%. W 2013 r. średnie wydatki na osobę wynosiły 6,2 zł. Siedem lat później był to już poziom 11 zł. W nieco niższym tempie, ale również wysokim, rosły wydatki na warzywa i grzyby mrożone. W 2020 r. poziom miesięcznych wydatków był wyższy o 58% niż w 2013 r. Ich poziom zwiększył się z 1,01 zł na 1,60 zł. Popytowi na produkty z owoców i warzyw sprzyjała coraz większa dbałość konsumentów o zdrowie i związane z tym zwiększenie różnorodności diety. Ważnym czynnikiem był też wzrost dochodów Polaków.

Mimo, iż wydatki gospodarstw domowych na owoce i warzywa rosły w Polsce nieco szybciej niż średnia w Unii Europejskiej (UE-27), to jednak ich poziom pozostał jednym z najniższych w UE. W 2020 r. gospodarstwo domowe w Polsce wydawało na owoce i warzywa średnio 293 euro/os./rok, co dało 22 miejsce wśród 27 krajów. Dla porównania, średnia w UE była wyższa o 60%. Wyżej od Polski plasowały się głównie bogatsze kraje zachodu Europy, z kolei niższy poziom wydatków, niż w naszym kraju, zarejestrowano w innych państwach naszego regionu: w Czechach, Bułgarii, Chorwacji, na Słowacji oraz na Węgrzech.

Łączne miesięczne wydatki na produkty owocowo-warzywne w gospodarstwach domowych (zł/os./m-c)

Łączne roczne wydatki gospodarstw domowych na owoce i warzywa w 2020 r. (euro/os./rok)

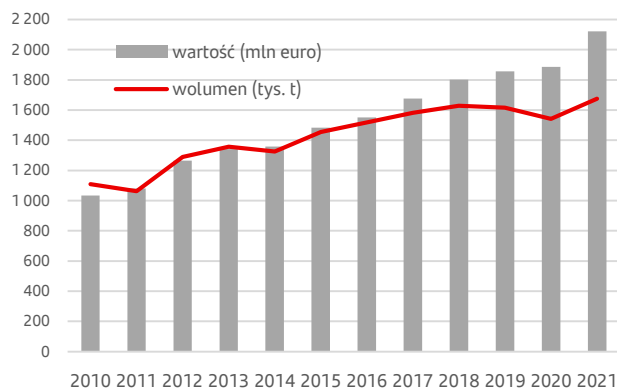
Eksport motorem wzrostu krajowego przetwórstwa

Dla krajowego przemysłu przetwórstwa owoców i warzyw sprzedaż eksportowa historycznie była okazją do silnego zwiększenia obrotów i skali produkcji, po wejściu Polski do Unii Europejskiej. W rezultacie wzrosło również znaczenie przychodów z eksportu dla łącznych przychodów branży. Ich udział w ostatniej dekadzie wahał się, ale pozostawał blisko 40%. Jest to jeden z wyższych poziomów wskaźnika w przemyśle spożywczym.

W latach 2010-2021 wartość eksportu produktów owocowo-warzywnych z Polski zwiększyła się o 105%, osiągając 2,1 mld euro. Wolumen zwiększył się o 51%, do 1,7 mln t. Nawet w trudnym roku 2020, kiedy pandemia utrudniała sprzedaż zagraniczną, wyniki pozostały stabilne. Na poziomie wartości odnotowano 2-procentowy wzrost. Z kolei w ujęciu wolumenowym eksport spadł o 4%. Z kolei w 2021 r. odnotowano zarówno wzrost wolumenu, jak i wartości.

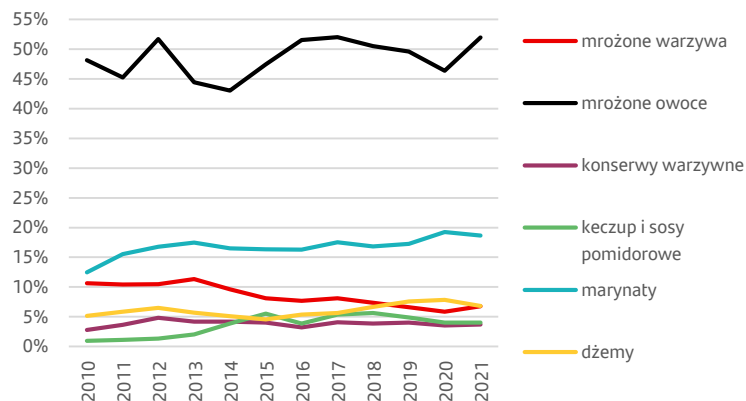
Polskie produkty trafiają głównie na rynek Unii Europejskiej. Prawie połowę eksportu stanowią wysyłki do Niemiec, Holandii, Francji, Czech i Belgii. Największym odbiorcą pozaunijnym jest Wielka Brytania, która odpowiada za 10% eksportu. Jednym z większych odbiorców spoza UE była też Rosja. Obecnie, po nałożeniu, sankcji finansowych po agresji rosyjskiej na Ukrainę, sprzedaż na ten rynek najpewniej istotnie się zmniejszy. Rosja jednak miała dosyć niewielki udział w całym eksporcie, ok. 5%. W rezultacie polski przemysł nie powinien mieć większych problemów z ulokowaniem części produktów na innych rynkach.

Eksport produktów owocowo-warzywnych z Polski

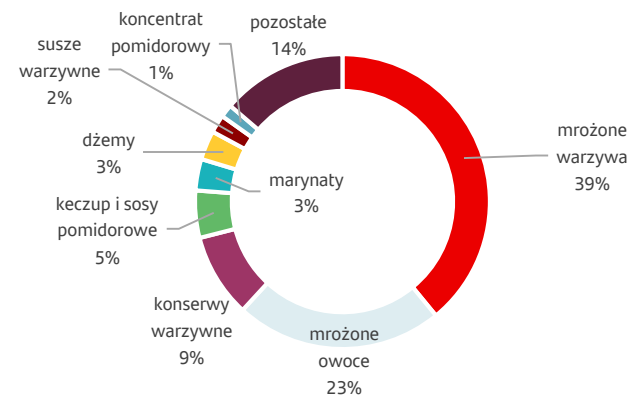
Źródło: GUS

Udziały Polski w unijnej sprzedaży poza UE (%)

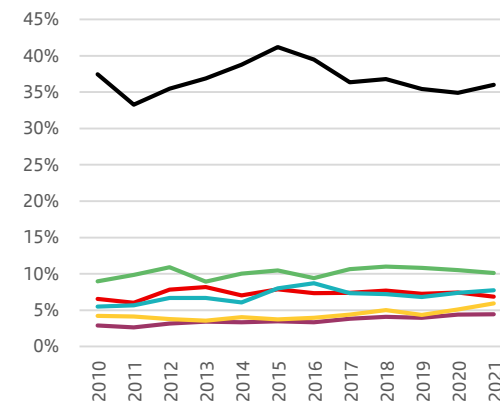
Źródło: Eurostat, obliczenia Santander

Struktura produktowa eksportu w 2021 r.

Źródło: GUS, obliczenia Santander

Udziały Polski w wewnątrzunijnym eksporcie (%)

Źródło: Eurostat, obliczenia Santander

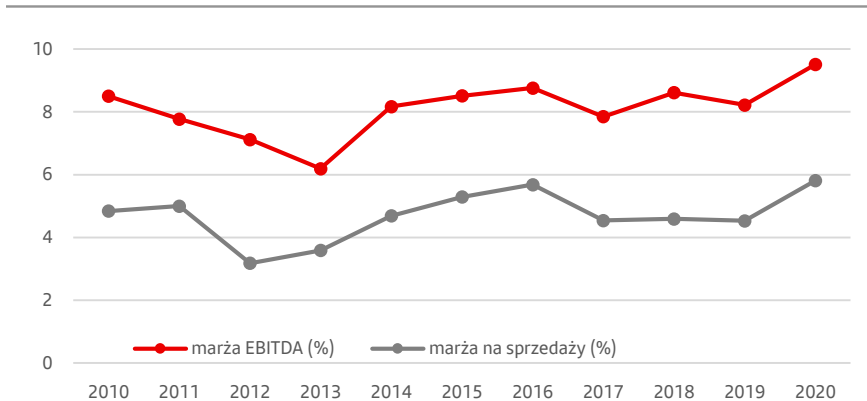
Presja ze strony rosnących kosztów w 2021 r.

Jak pokazują wyniki finansowe, marżowość w przetwórstwie owoców i warzyw (PKD 10.39) kształtuje się na poziomie nieco wyższym niż średnia w przemyśle spożywczym. Z niepublikowanych danych GUS (za PONT Info) wynika, iż w latach 2010-2020 średnia rentowność sprzedaży wyniosła 4,7% (firmy pow. 9 prac.), wobec 4,4% w całej branży produkcji artykułów spożywczych. Z kolei średnia marża EBITDA ukształtowała się na poziomie 8,1%, wobec 7,3% w sektorze spożywczym. Duża część firm przetwórczych sprzedaje produkty dość nisko przetworzone, masowe (commodities). Można tu choćby wspomnieć o mrożonych owocach czy warzywach, które stanowią ponad 60% polskiego eksportu. Przedsiębiorstwa o takim modelu biznesowym są z jednej strony bardzo podatne na wahania cen produktów na rynku europejskim, a z drugiej strony na dostępność i wahania cen surowców. Ich wrażliwość jest widoczna w postaci dość wysokiej zmienności marż. A silna pozycja tych przedsiębiorstw w krajowym przetwórstwie powoduje, iż ich wyniki mają istotny wpływ na obraz finansów całego sektora przetwórstwa owoców i warzyw.

Rok 2021 przyniósł dalszy wzrost przychodów branży przetwórczej, ale widoczna była presja ze strony rosnących kosztów. W okresie 1-3 kw. 2021 łączne przychody firm były wyższe o 12% niż rok wcześniej, czemu sprzyjały rosnące ceny produktów przetwórstwa owoców i warzyw. Jednak średnia marża EBITDA spadła z 8,9% na 8,2%. Z kolei średnia rentowność sprzedaży wyniosła 4,6% wobec 4,7% rok wcześniej.

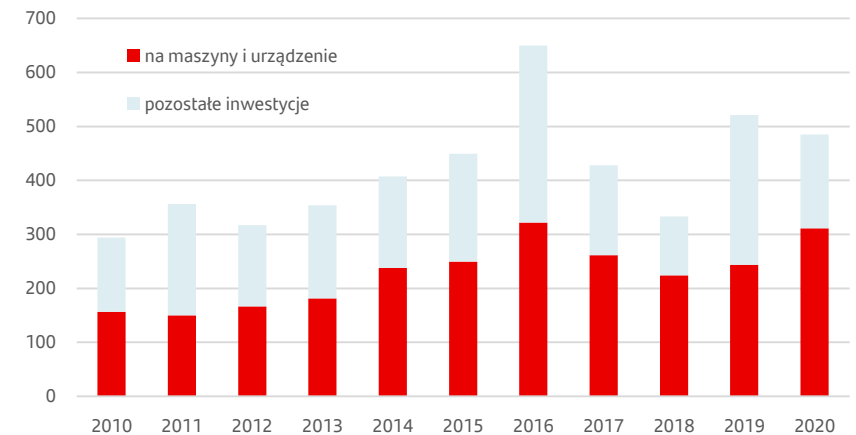
Wartość inwestycji w branży przetwórczej ulegała wahaniom, utrzymując się jednak w trendzie wzrostowym. W ostatniej dekadzie wartość nakładów inwestycyjnych kształtowała się powyżej 400 mln zł rocznie. Wprawdzie w 2020 r. łączne inwestycje, w firmach pow. 9 pracowników, były niższe o 7%, to jednak poziom inwestycji pozostał historycznie wysoki. Był to też rok, w którym świat rozpoczął walkę z pandemią koronawirusa, co wzmocniło niepewność na rynkach i ograniczyło apetyt inwestycyjny przedsiębiorstw. Z kolei już w roku 2021 nastąpiło odbicie – po trzech kwartałach odnotowano ponad 30-procentowy wzrost w inwestycjach. W strukturze inwestycji największą kategorię stanowią inwestycje w maszyny i urządzenia. Ich udział w łącznej wartości nakładów inwestycyjnych wynosi ok. 65%.

Marżowość w przemyśle przetwórstwa owoców i warzyw (%)

Źródło: PONT Info

Wartość inwestycji w branży przetwórstwa owoców i warzyw (mln zł), firmy > 9 prac.

Źródło: PONT Info

Szanse i wyzwania

Dzięki bezpośredniemu dostępowi do bazy surowcowej oraz nowoczesnej bazie przetwórczej polski przemysł przetwórstwa owoców i warzyw zajmuje mocną pozycję na rynku unijnym. Przemysł jest mocno zróżnicowany pod względem wielkości firm, modeli biznesowych, oferowanych produktów. Jest to kolejna ważna przewaga, ponieważ zmniejsza wrażliwość całego sektora na zmiany sytuacji na rynkach konkretnych owoców i warzyw.

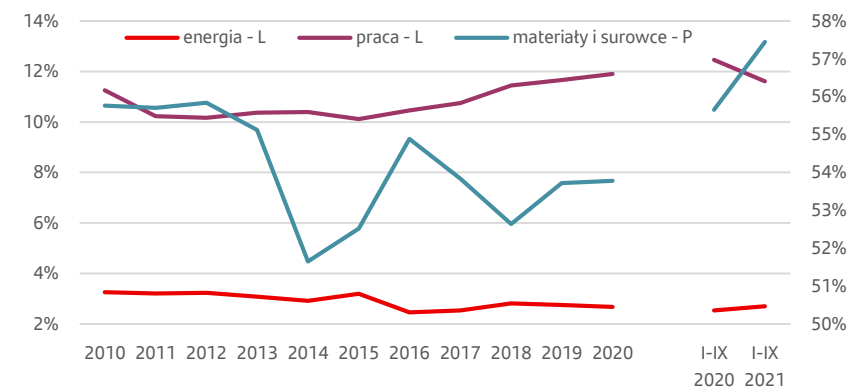
Na świecie coraz większą rolę odgrywa zdrowie żywienie, co wzmacnia rolę owoców i warzyw w diecie człowieka, w tym przetworów owocowo-warzywnych. To daje szansę na przyspieszenie rozwoju, również przy wykorzystaniu szybko rosnących nisz, jak produkty ekologiczne i inne produkty wyróżniające się ponadprzeciętną jakością.

Szukanie nowych przewag jest tym bardziej ważne, że rośnie presja kosztowa w polskim firmach, co w długim okresie może ograniczać rozwój. Z jednej strony, historycznie firmy dosyć dobrze sobie radziły z optymalizacją kosztów energii oraz materiałów i surowców. Między 2010 a 2020 r. średni udział kosztów energii w przychodach obniżył się o 0,6 pp, a kosztów materiałów i surowców o 2 pp. Jednak widać rosnącą presję ze strony kosztów pracy. W dodatku wojna na Ukrainie oraz zielona transformacja i związany z nimi wzrost kosztów będą wzmacniały konieczność ochrony marży, nie tylko poprzez optymalizację kosztów, ale również poprzez wzrost przychodów.

Dla produktów masowych (commodities) rośnie konkurencja na rynku unijnym ze strony firm spoza UE. W związku z wysokim znaczeniem ceny w przypadku tych produktów, tańsza konkurencja może być coraz większym wyzwaniem i obniżać opłacalność eksportu. Widać to na przykładzie rosnącego importu mrożonych truskawek z Egiptu do UE.

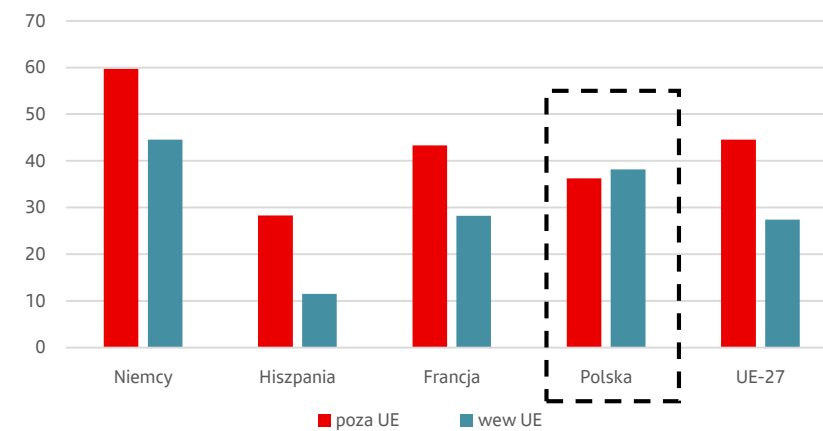
Szansą na poprawę i ochronę marż może być rozwój eksportu gotowych produktów owocowo-warzywnych poza Unię Europejską. W handlu z Polski na rynek UE udział produktów finalnych w strukturze polskiego eksportu owocowo-warzywnego jest wyższy niż średnia unijna. Jednak w handlu poza Unię udział produktów wysokoprzetworzonych jest już niższy niż przeciętnie w eksporcie z krajów UE.

Udziały poszczególnych komponentów kosztowych w przychodach branży przetwórczej (%)

Źródło: PONT Info

Udział produktów gotowych w łącznej wartości eksportu owoców i warzyw w 2021 r. (%)

Źródło: Obliczenia Santander na podstawie danych Eurostat

Wiedza to nasz kapitał

Informacje branżowe dla sektora rolno-spożywczego na stronach internetowych Santander Bank Polska, w sekcji Duże firmy i korporacje / Rozwiązania sektorowe

Analizy sektora rolno-spożywczego

Grzegorz Rykaczewski

analityk sektora rolno-spożywczego

M: +48 512 765 647

E: grzegorz.rykaczewski@santander.pl

Niniejsza publikacja przygotowana przez Santander Bank Polska S.A. ma charakter wyłącznie informacyjny. Informacje przedstawione w niniejszej publikacji nie mają charakteru porad inwestycyjnych ani doradztwa. Podjęto wszelkie możliwe starania w celu zapewnienia, że informacje zawarte w tej publikacji nie są nieprawdziwe i nie wprowadzają w błąd, jednakże Bank nie gwarantuje dokładności i kompletności tych informacji oraz nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystywanie tych informacji oraz straty, które mogły w konsekwencji tego wyniknąć. Prognozy ani dane odnoszące się do przeszłości nie stanowią gwarancji przyszłych cen surowców rolnych lub wyników finansowych. W przypadku tej publikacji zastrzeżone jest prawo autorskie oraz obowiązuje ochrona praw do baz danych.

W sprawie dodatkowych informacji, dostępnych na życzenie, prosimy kontaktować się z: Santander Bank Polska S.A., Departament Sektorów Strategicznych, Al. Jana Pawła II 17, 00-854 Warszawa, Polska, telefon 22 534 1754 (koszt wg cennika operatora), e-mail: sektory@santander.pl, www.santander.pl

Opracowanie oparte na informacjach i danych dostępnych do **22.03.2022 r.**

Thank You.

Our purpose is to help people
and business prosper.

Our culture is based on believing
that everything we do should be:

Simple Personal Fair

MEMBER OF
**Dow Jones
Sustainability Indices**
In Collaboration with RobecoSAM

